

Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі
«Әлкей Марғұлан атындағы Павлодар педагогикалық университеті» КЕАҚ

2025-2029 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН
6B01550 «Биология»
БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ
ДАМУ ЖОСПАРЫ

Павлодар, 2025

1 ББ дамыту жоспарының толқұжаты

<p>1</p>	<p>ББ дамы жоспарын әзірлеу үшін негіздеме, НҚА-мен және университеттің даму стратегиясымен келісімділік</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы қолданыстағы редакцияда; 2. ҚР «Ғылым туралы» 2011 жылғы 18 ақпандағы № 407-IV Заңы қолданыстағы редакцияда; 3. Қазақстан Республикасында жоғары білім мен ғылымды дамытудың 2023 – 2029 жылдарға арналған 2023 жылғы 28 наурыздағы № 248 тұжырымдамасы; 4. «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығы (бұдан әрі – МЖМБС); 5. «Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында Кредиттік оқыту технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 20 сәуірдегі № 152 бұйрығы; 6. «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы № 595 бұйрығы; 7. Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2024 жылғы 28 мамырдағы № 260 және Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары – Ұлттық экономика министрінің 2024 жылғы 7 маусымдағы № 30 «Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 1 желтоқсандағы бірлескен бұйрығына өзгерістер енгізу туралы» бірлескен бұйрығы.166 және Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2022 жылғы 2 желтоқсандағы №116 «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бөлігінде білім беру жүйесінің тәуекел дәрежесін бағалау критерийлерін және тексеру парақтарын бекіту туралы»; 8. Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2024 жылғы 5 қаңтардағы № 4 бұйрығы. «Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беретін ұйымдардың білім беру қызметіне қойылатын біліктілік талаптарын және оларға сәйкестікті растайтын құжаттар тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2024 жылғы 8 қаңтарда № 33892 болып тіркелді; 9. «Әлкей Марғұлан атындағы Павлодар педагогикалық университеті» КЕАҚ-ның 2023-2029 жылдарға арналған 2024 жылғы 28 наурыздағы даму бағдарламасы. 10. Жаратылыстану ғылымдары жоғары мектебін дамытудың 2024-2029 жылдарға арналған бағдарламасы.
----------	--	---

2	ББ дамыту жоспарының негізгі әзірлеушілері	Келесі құрамдағы жұмыс тобы: Жұмыс тобының жетекшісі – ББ басшысы Г.К.Тулиндинова, б. ғ. к. ПОҚ-Гельдымамедова Э. А., б.ғ. к. ПОҚ - Шакенева Д. К.-К., PhD ПОҚ-Кабиева С.Ж., б. ғ. к. Сыртқы стейкхолдерлер (жұмыс берушілер, сарапшылар) – Исабеков А.С., КММ «Білім беруді дамытудың инновациялық орталығының» әдіскері, педагог-зерттеуші, педагогика ғылымдарының магистрі Чайковская Е.Л., Биология және химия мұғалімі, біліктілік санаты жоғары, педагог-шебер, Павлодар облысы Білім басқармасының «Павлодар қаласы Аманжол Шамкенов атындағы мектеп-лицейі» КММ Осы мамандық бойынша оқитын студенттер Ли М.-2 курс студенті Гальченко Е. – 1 курс студенті
3	ББ дамыту жоспарын іске асыру мерзімі	2025-2029 жылдар
4	Қаржыландыру көлемі мен көздері	Мемлекеттік бюджет есебінен қаржыландыру, сыртқы қаржыландыру көздерін тарту. ББ қаржыландыру көлемі ақылы негізде (студенттердің өз қаражаты есебінен) білім алушылар контингентін қалыптастыруды ескере отырып және кафедраның іске асырылатын және қаржыландырылатын жобаларының көздері негізінде айқындалады
5	ББ даму жоспарын іске асырудан күтілетін нәтижелер.	1. Ғылыми Дағдылар мен өзіндік дамыту; 2. Ғылыми жарияланымдардың сапасы мен бәсекеге қабілеттілігін арттыру; 3. Ғылыми-зерттеу базасын нығайту; 4. Пәнаралық құзыреттерді дамыту; 5. Халықаралық ғылыми қауымдастықтармен байланысты нығайту; 6. Оқытушылық қызметке дайындық; 7. Жобалық жұмыс және ғылыми менеджмент дағдыларын дамыту.

2 Бағдарламаның талдамалық негіздемесі

2.1 Білім беру бағдарламасы туралы мәліметтер

6B01550 «Биология» білім беру бағдарламасы ҚР МЖМБС, Педагогтың кәсіби стандартына, Ұлттық біліктілік шеңберіне сәйкес әзірленген және Дублин дескрипторларымен және Еуропалық біліктілік шеңберімен келісілген. Бұл белгілі бір деңгейде білім берудің сапасы мен біркелкілігін қамтамасыз етеді.

6B01550 "Биология" білім беру бағдарламасының мақсаты - пәндік білімі, зерттеу және кәсіпкерлік дағдылары бар, қарым-қатынасты басқаруға дайын биология және жаратылыстану мұғалімін дайындау болып табылады.

ББ міндеттері:

-биология және жаратылыстану саласында кәсіби білім мен түсінікті қалыптастыру;

-биология мамандығы студенттерінің тұлғалық өзін-өзі дамытуына, өзін-өзі оқытуына және өзін-өзі тәрбиелеуіне жағдай жасау;

-білім беру ортасындағы өзгерістерге бейімделу қабілетін дамыту;

-кәсіпкерлік дағдыларды, көшбасшылық және басқарушылық қасиеттерді қалыптастыру;

-патриотизм, толеранттылық және эмпатия рухында тәрбиелеу.

2.2 Білімалушылар туралы мәліметтер

Білім алушылар контингенті қазіргі уақытта 70 адамды құрайды, олардың барлығы 1 және 3–4 курстарда білім алуда. Оқыту тілі – қазақ және орыс тілдері.

Қабылдау динамикасы.2022–2023 оқу жылы– 26 адам, 2023–2024 оқу жылы – 29 адам, 2025–2026 оқу жылы – 25 адам.

Білім беру бағдарламасының студенттері жаратылыстану ғылымдарына деген айқын қызығушылығымен және тірі әрі өлі табиғаттың іргелі заңдылықтарын тереңірек түсінуге ұмтылуымен ерекшеленеді. «Жаратылыстану» траекториясы бойынша білім ала отырып, олар биология, химия, физика және география пәндерінің білімдерін біріктіретін пәнаралық тәсілді меңгеріп, тұтас ғылыми дүниетанымды қалыптастырады.

Болашақ мамандар сыни ойлау дағдыларын, ғылыми білімді ғылыми емес түсіндірмелерден ажырата білу қабілетін, сондай-ақ алынған білімді нақты білім беру және практикалық міндеттерді шешуде қолдануға деген ұмтылысын көрсетеді. Студенттер жобалық, зерттеу және педагогикалық қызметке белсенді қатыса отырып, қазіргі заманғы жаратылыстану пәндері мұғалімінің кәсіби құзыреттерін дамытуға ықпал етеді.

Бағдарламаны меңгеру білім алушыларда жаратылыстану-ғылыми ойлау тәсілін және табиғатты жүйелі түрде түсінуді қалыптастырады, бұл оларды мектептерде «Жаратылыстану» пәнін сапалы оқытуға және жалпы орта білім беру саласында табысты педагогикалық мансапқа дайындайды.

Білім алушылардың жетістіктері

Мұхамедиярова Дильназ– қашықтықтан өткен студенттер, магистранттар және жас ғалымдардың IV Республикалық ғылыми жұмыстары байқауында «Жас ғалымдардың зерттеулері: теория және практика» номинациясы бойынша I орын иегері;

«ЖОО білім алушыларының биология пәні бойынша үздік ғылыми-зерттеу жұмысы» номинациясы бойынша II дәрежелі дипломмен марапатталды;

«Жылдың үздік студенті» атты халықаралық байқауда жоғары нәтиже көрсетіп, жеңімпаз атанды. I дәрежелі диплом, арнайы төсбелгі және куәлікпен марапатталды.

Пищана Регина – студенттер мен магистранттардың «Ғылым мен практиканың өзекті мәселелері» атты Республикалық қашықтықтан өткізілген ғылыми-зерттеу жұмыстары байқауында I орын иегері.

Айтуған Нурсауле - «Заманауи Ғылым» атты XII Республикалық студенттердің ғылыми жұмыста сайысынан I орын;

«Жаңа Қазақстандық патриотизм» жобасы аясында жастар саясатын дамыту, дарынды жастардың креативті идеялары мен жана бастамаларын қолдау мақсатында ұйымдастырылған «Жылдың үздік студенті» атты халықаралық байқауында жоғары нәтиже көрсетіп, 1-дәрежелі диплом.

2.3 ББ іске асырудың ішкі шарттары

6B01550 «Биология» білім беру бағдарламасын іске асыру үшін қажетті аудиториялық қор, компьютерлік сыныптар, спорт залдары және бай кітап қоры бар. Білім алушылар мен профессор-оқытушылар құрамы жоғары оқу орнында қолжетімді аудиториялық қорды, компьютерлік сыныптарды, дәріс залдарын және мультимедиялық аудиторияларды пайдаланады.

Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету

6B01550 «Биология» білім беру бағдарламасының оқу-әдістемелік кешені (ПОӘК) 100% қамтамасыз етілген.

Университеттің сайтында білім алушыларға білім беру траекториясын кеңейту және кәсіби құзыреттерді дамытуға бағытталған массалық ашық онлайн-курстарды (МООС) өту мүмкіндігі ұсынылған. Онлайн-курстар ыңғайлы форматта қолжетімді болып, оқу материалын жеке темпте меңгеруге мүмкіндік береді. Олар негізгі білім беру бағдарламаларын толықтыру ретінде, сондай-ақ академиялық және оқу-ден тыс өзіндік жұмыс үшін пайдаланылуы мүмкін.

ПОҚ негізгі оқу және оқу-әдістемелік құралдардың тізімі:

1. Алиясова В.Н. Тарасовская Н.Е., Асылбекова Г.Е., Клименко М.Ю. Способы обработки и сохранения современных и ископаемых костей. - Павлодар: Павлодарский педагогический университет им.Ә Марғұлан 2025 – 216 с.

2. Тарасовская Н.Е., Тулиндинова Г.К., Шакенева Д.К.-К., Клименко М.Ю. Декоративные культуры северных регионов Казахстана и их экскурсионное изучение в курсе общебиологических дисциплин. - Алматы: Эверо, 2024. – 283 с.

3. Тарасовская Н.Е., Тулиндинова Г.К., Клименко М.Ю., Корогод Н.П. Генетика: вопросы, ответы, методическое творчество. Часть 1 – 2. Алматы: Эверо, 2023.

4. Б.Б.Габдулхаева, А.Б.Амиржанова, С.Ж.Кабиева, Б.А. Байдалинова, Г.К.Даржуман, И.Д. Есмагамбетов. Жас ерекшелік физиология мен мектеп гигиенасы (асқазан –ішек жолдарының анатомиясы, физиологиясы және гигиенасы). - ППУ имени Әлкей Марғұлан, 2023.

5. Каримова Б.Е., Жумабекова Б.К., Хамзина Ш.Ш. Лабораторные работы по биологии с использованием виртуальной лаборатории. Марғұлан университет, 2023. – 89 с

6. Тарасовская Н.Е., Гаврилова Т.В., Тулиндинова Г.К., Клименко М.Ю. Прикладное изучение культурных растений в курсе общей биологии. Алматы: Эверо, 2023. – 272 с.

7. Каримова Б.Е., Жумабекова Б.К., Хамзина Ш.Ш., Кабдолова Г.К. Методические указания по работе с виртуальной лабораторией на уроках биологии. Марғұлан университет, 2023. – 72 с.

Кітапхана-ақпараттық қамтамасыз ету.

Е. Бекмаханов атындағы ғылыми кітапхана оқу, ғылыми және әдістемелік әдебиеттердің қажетті көлемімен қағаз және электронды форматтағы қорларымен қамтамасыз етілген. Қор оқу жоспарының барлық пәндерін сәйкес оқу тілдерінде қамтиды. Студенттерге сонымен қатар ғылыми деректер базаларына, электрондық журналдарға және ғылыми-зерттеу мен оқу қызметін қамтамасыз ететін платформаларға қолжетімділік беріледі. Кітапхана бөлімшелері ППУ-дың барлық оқу корпусында орналасқан.

Кітапхананың жалпы ауданы – 2870,1 м². Абонемент саны – 1 (бір); оқу залдары – 4 (төрт).

Ғылыми кітапхананың жалпы кітап қоры – 507 258 дана, оның ішінде, мемлекеттік тілдегі қор – 288 648 дана (жалпы қордың 57%), орыс тіліндегі қор – 205 386 дана (жалпы қордың 40,5%), шетел тіліндегі қор – 13 224 дана (жалпы қордың 2,5%).

Е. Бекмаханов атындағы ғылыми кітапхананың оқу, оқу-әдістемелік және ғылыми әдебиет қоры электронды тасымалдаушыларда да қолжетімді.

Студенттер мен оқытушыларға сандық деректер базаларына, кітапхана және архив ресурстарына қолжетімділік берілген. Университетте оқу үдерісін басқару жүйесі Platon (<https://platon.pspu.kz>), онлайн оқыту порталы (<https://do.pspu.kz>) және Е. Бекмаханов атындағы ғылыми кітапхананың Irsbis (<http://irbis.pspu.kz>) порталы жұмыс істейді. Сонымен қатар, ұлттық жазылым аясында Clarivate Analytics, Springerlink, Scopus, ЭБС IPRbooks, Республикалық межвуздық электронды кітапхана (РМЭБ) және Қазақстандық ұлттық электрондық кітапхана (ҚазНЭБ) сияқты ғылыми деректер базаларына қолжетімділік қамтамасыз етілген.

Периодикалық басылымдар қоры 34 984 дана (жалпы қордың 6,9%) құрайды, оның ішінде мемлекеттік тілдегі басылымдар – 11 432 дана (периодикалық басылымдар қорынан 32,6%), орыс тіліндегі басылымдар – 23 057 дана (66%), шетел тіліндегі басылымдар – 495 дана (1,4%).

6B01550 «Биология» білім беру бағдарламасы қажетті оқу зертханаларымен, 9 компьютерлік сыныппен, оның ішінде 8 оқу аудиториясымен, 5 дәріс залымен, 7 мультимедиялық аудиториямен, 10 арнайы кабинеттермен және 3 арнайы оқу зертханасымен қамтамасыз етілген.

Материалдық-техникалық база.

«Биология мұғалімін даярлау» кабинеті. Кабинет лабораториялық жұмыстар мен зерттеулер жүргізуге арналған заманауи құрал-жабдықтармен жабдықталған, мысалы, микроскоптар, аспаптар, химиялық ыдыстар және басқа да қажетті жабдықтар. Кабинет виртуалды зертханалары бар білім беру

бағдарламалық қамтамасыз етілген компьютерлермен жабдықталған, бұл биологиялық концепциялар мен ұғымдарды зерттеуге, тәжірибелер жүргізуге және деректерді талдауға мүмкіндік береді. Кабинетте гистологиялық микропрепараттар, өсімдіктер, жануарлар, микроорганизмдер және басқа объектілердің үлгілерін қамтитын биологиялық коллекциялар бар, бұл студенттерге тірі табиғаттың әртүрлі түрлерін визуализациялауға және зерттеуге көмектеседі.

Сканирлеуші зондты микроскопия оқу зертханасы. Сканирлеуші зондты микроскоп (СЗМ) NanoEducator – атомдық күштік микроскоп (АКМ), ол объектілердің рельефін зерттеу және олардың физико-химиялық қасиеттерін анықтау кезінде қарапайымдылық пен жоғары кеңістіктік рұқсаттылықты біріктіреді. СЗМ сканирлеуші зондты микроскопия принциптерін оқытуға және микрообъектілер мен наноқұрылымдарды зерттеу дағдыларын меңгеруге арналған. Бұл техниканың мүмкіндіктерін игеру жоғары деңгейдегі күрделілікке ие міндет болып табылады және жоғары білікті мамандарды даярлауды талап етеді (ауд. 1-313).

«Функционалдық морфология және гистология» ғылыми-оқу зертханасы әлемге танымал өндірушілердің заманауи жабдықтарымен қамтамасыз етілген. Зертханада қолданылатын құралдар мен материалдар экологиялық қауіпсіздік талаптарының жоғары стандарттарына сәйкес келеді. Бұл студенттерді оқу және зерттеу қызметіне белсенді тартуға мүмкіндік береді (ауд. 1-319).

«Жануарлардың анатомиясы, морфологиясы және экологиясы» оқу зертханасы зоология курсы, биологиядан практика, адам биологиясын, биологияға кіріспе пәндерін оқу барысында пайдаланылады. Зертханадағы жабдықтар тек оқу жұмыстарын жүргізуге ғана емес, сонымен қатар зоология, экология, паразитология салаларында ғылыми-зерттеу жұмыстарын орындауға, сондай-ақ студенттермен ғылыми үйірмелер аясында сабақтан тыс уақытта жұмыс жүргізуге мүмкіндік береді. Зертхананың негізгі мақсаты — биологиялық объектілерді диагностикалау және олардың түрлік тиесілігін анықтау (1-015).

Биология білім беру бағдарламасының материалдық-техникалық базасы ретінде сертификатталған *Биоценология және экологиялық зерттеулер ғылыми орталығы* қызмет атқарады. Орталық экспресс-талдауларды, ПТР-талдауды, материалдарды стационарлық және далалық жағдайларда камералдық өңдеуді жүргізуге арналған заманауи жалпы зертханалық, аналитикалық, оптикалық және өлшеу жабдықтарымен қамтамасыз етілген.

Құрал-жабдықтар өсімдіктер, жануарлар және адам жасушаларына цитомикроскопиялық зерттеулер жүргізуге, сондай-ақ ПТР-талдау орындауға мүмкіндік береді. Орталық базасында биологиялық және экологиялық бейіндегі іргелі және қолданбалы бағыттар бойынша ғылыми зерттеулер

жүзеге асырылады, сондай-ақ өңірдің тұрақты дамуына бағытталған білім беру қызметі ұйымдастырылады.

2.4 Білім беру бағдарламасының бәсекеге қабілеттілігі мен бірегейлігі

6B01550 «Биология» білім беру бағдарламасы жаңартылған мазмұндағы жалпы орта білім беру бағдарламасының бөлімдеріне сәйкес келетін пәндерді қамтиды. Олардың қатарына «Тірі ағзалардың құрылысы мен қызметтері», «Тірі ағзалардың алуан түрлілігі» және басқа да пәндер жатады.

Білім беру бағдарламасы «Жаратылыстану» траекториясын қамтиды. Қазіргі уақытта ғылыми негізі жоқ әртүрлі білім түрлерінің кеңінен таралуына байланысты қоғамда жаратылыстану-ғылыми білімнің маңыздылығы арта түсуде. Осыған орай физика, химия, биология және басқа да жаратылыстану ғылымдары саласындағы негізгі тұжырымдамаларды меңгеру, заманауи жаратылыстанудың дамуына ықпал еткен маңызды ғылыми мектептер мен бағыттар туралы түсінік қалыптастыру өзекті болып табылады.

Аталған траектория болашақ мұғалімдердің жаратылыстану-ғылыми ойлау жүйесін, біртұтас дүниетанымын қалыптастыруға мүмкіндік береді, бұл педагогикалық мамандықты сапалы меңгеруге жағдай жасайды.

Оқу курстарын меңгеру нәтижесінде түлектер жалпы орта білім беретін мектептерде «Жаратылыстану» пәні бойынша сабақ жүргізе алады.

Негізгі жұмыс берушілер мен серіктестер: «Алтынсарин атындағы дарынды балаларға арналған облыстық қазақ гимназия-интернаты» ММ, «Павлодар қаласының Аманжол Шамкенов атындағы мектеп-лицейі» КММ, «Павлодар қаласының №35 жалпы орта білім беретін мектебі» ММ, «Павлодар қаласының Шапық Шөкин атындағы мектеп-гимназиясы» КММ, «Павлодар қаласының Ахмет Байтұрсынұлы атындағы инновациялық үлгідегі жалпы орта білім беретін мектебі» КММ, М.М. Катаев атындағы Оқушылар сарайы, Павлодар қаласы білім беру бөлімінің «Балалар-жасөспірімдер экология және туризм орталығы» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны.

Білім беру бағдарламасы Қазақстан Республикасының жоғары білім беру жүйесінің дамуындағы заманауи үрдістерге сәйкес әзірленіп, іске асырылады және қабілетті екенін көрсетеді. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің нормативтік-құқықтық базасын реформалау және өзектендіру жағдайында білім беру бағдарламасының мазмұны мен құрылымы Жоғары білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының (ЖБ МЖБС) талаптарына сәйкестендірілген, сондай-ақ бағдарламалық және институционалдық аккредитациядан өтуге бағытталған, бұл білім алушыларды даярлаудың салыстырмалылығын, ашықтығын және сапасын қамтамасыз етеді.

Білім беру саласындағы мемлекеттік саясаттың еңбек нарығының қажеттіліктеріне бағытталуы мен кадр даярлау сапасын арттыру үрдістерінің күшеюіне жауап ретінде білім беру бағдарламасында құзыреттілікке негізделген және практикалық-бағдарлы тәсілдер іске асырылады. Білім беру

бағдарламасының мазмұнын әзірлеу және жаңарту барысында жұмыс берушілердің пікірлері мен ұсыныстары ескеріледі, бұл оқыту нәтижелерін кәсіби ортаның өзекті сұраныстарымен үйлестіруге және түлектердің жұмысқа орналасу деңгейін арттыруға мүмкіндік береді. Оқу және өндірістік практикаларды, практикалық сабақтар мен жобалық қызметті ұйымдастыру студенттердің қолданбалы дағдыларын және кәсіби даярлығын қалыптастыруға бағытталған.

Жоғары білім берудегі цифрлық трансформация үдерістерін ескере отырып, білім беру бағдарламасында цифрлық білім беру ресурстарын енгізу, электрондық оқыту платформаларын пайдалану және білім алушылардың цифрлық құзыреттерін дамыту қарастырылған. Бұл білім беру үдерісінің икемділігі мен қолжетімділігін қамтамасыз етіп қана қоймай, студенттердің кәсіби қызметінде заманауи ақпараттық және цифрлық технологияларды тиімді қолдану дағдыларын қалыптастыруға мүмкіндік береді.

Жоғары білім беру ұйымдары арасындағы бәсекелестіктің күшеюі және демографиялық сын-қатерлер жағдайында білім беру бағдарламасы өз тартымдылығын мазмұнының өзектілігі, білім беру траекторияларының вариативтілігі және элективті пәндердің болуы арқылы арттыруға бағытталған. Бұл білім алушылардың білім беру сұраныстарын ескеруге, жеке оқу траекторияларын қалыптастыруға және білім беру бағдарламасының өңірлік және республикалық деңгейлердегі бәсекеге қабілеттілігін арттыруға мүмкіндік береді.

Жалпы алғанда, білім беру бағдарламасы сыртқы ортаның өзгерістеріне төзімділігімен, заманауи әлеуметтік-экономикалық талаптар мен жоғары білім саласындағы мемлекеттік саясаттың басымдықтарына сәйкестігімен сипатталады. Бұл оның өзектілігін, тұрақтылығын және бәсекеге қабілеттілігін қамтамасыз етеді.

2.5 Білім беру бағдарламасын іске асыратын профессор-оқытушылар құрамы туралы мәліметтер

Биологиялық профиль бойынша ғылыми дәреже мен атаққа ие штаттық ПОҚ үлесі – 91,7%. Білім беру бағдарламасының ПОҚ құрамында 12 штаттық оқытушы бар, соның ішінде: 2 биология ғылымдарының докторы, 6 ғылым кандидаты, 3 PhD докторы. Орташа жас – 46 жас.

Штаттық профессор-оқытушылар құрамы:

-2 биология ғылымдарының докторы: профессор Тарасовская Н.Е. (ғылыми-педагогикалық стажы – 30 жыл), профессор Жумабекова Б.К. (стаж – 25 жыл);

-5 биология ғылымдарының кандидаты: білім беру бағдарламасының жетекшісі Тулиндинова Г.К. (стаж – 20 жыл), профессор Габдулхаева Б.Б. (стаж – 37 жыл), доцент Корогод Н.П. (стаж – 20 жыл), доцент Кабиева С.Ж. (стаж – 23 жыл), аға оқытушы Гельдымамедова Э.А. (стаж – 26 жыл); Кандидат культурологиясы: Алиясова В.Н. (стаж – 18 жыл);

- 3 PhD докторлары: ассистент-профессор Габдуллин Е.С. (стаж – 20 жыл), доцент Асылбекова Г.Е. (стаж – 15 жыл), оқытушы-зерттеуші Шакенева Д.К.-К. (стаж – 12 жыл);

- Биология магистрі: Баймурзина Б.Ж. (стаж – 9 жыл).

ПОҚ марапаттары:

Жумабекова Бибигуль Кабылбековна – ҚР БҒМ алғыс хаты (2022), ҚР БҒМ грамотасы (2022), «Ғылымды дамытуға сіңірген еңбегі үшін» белгісі (2024);

Тарасовская Наталья Евгеньевна – «Ұстаздар ордасы – 60 жыл» төс белгісі (2022, Ә. Марғұлан атындағы ППУ);

Кабиева Салтанат Жумабаевна – «Ұстаздар ордасы – 55 жыл» (2017), облыстық мәслихат алғыс хаты, ҚР БҒМ құрмет дипломы (2024);

Габдуллин Ермек Серикович – облыс әкімінен алғыс хат (2022), ҚР БҒМ алғыс хаты (2024);

Габдулхаева Бакытжамал Бакустаровна – ҚР БҒМ алғыс хаты (2023), ҚР медалі «Ғылымды дамытуға сіңірген еңбегі үшін» (2024);

Алиясова Валентина Нурмагамбетовна – ҚР БҒМ алғыс хаты (2020), ҚР БҒМ құрмет грамотасы (2023);

Асылбекова Гүлмира Ермұқановна – ҚР БҒМ алғыс хаты (2025);

Корогод Наталья Петровна – «Ұстаздар ордасы – 60 жыл» төс белгісі (2022, Ә. Марғұлан атындағы ППУ), ҚР БҒМ алғыс хаты (2025);

Гельдымамедова Эльза Аннамурадовна – ҚР БҒМ алғыс хаты (2025).

Оқытушылар жыл сайын біліктілікті арттыру курстары мен қысқамерзімді семинарлар арқылы кәсіби деңгейін жетілдіреді. ПОҚ-тің біліктілігін арттыру университеттің жоспарына сәйкес әртүрлі бағыттар бойынша жүзеге асырылады, бұл ПОҚ-тің ғылыми-педагогикалық және оқу-әдістемелік дайындығын күшейтуге мүмкіндік береді. Оқытушылар біліктілікті арттырудың әртүрлі нысандарын жоспарлайды, оның ішінде Қазақстан Республикасының жетекші университеттері мен шетелдің жақын және алыс елдеріндегі оқу орындарында курстардан өту. Мысалы, 2024 жылы «Студенттердің оқу жетістіктерін бағалау әдістері: білімді бағалаудан оқу нәтижесін бағалауға» тақырыбындағы курс бойынша біліктілігін арттырған преподавательдер: Шакенева Д.К.-К., Баймурзина Б.Ж., Гельдымамедова Э.А., Кабиева С.Ж., Корогод Н.П., Габдулхаева Б.Б.

ПОҚ практикалық педагогикалық және ғылыми қызметте елеулі тәжірибеге ие. Өз жұмысы аясында олар білім беру бағдарламасын іске асырады, лекциялық, практикалық және семинарлық сабақтар өткізеді, оқу-әдістемелік материалдар әзірлейді, сондай-ақ заманауи білім беру технологияларын қолданады.

Оқытушылардың ғылыми қызметі профильдік бағыттар бойынша зерттеулер жүргізуді, нәтижелерін рецензияланған басылымдарда жариялауды, ғылыми конференцияларға қатысуды және студенттердің ғылыми-зерттеу жұмыстарын басқаруды қамтиды. Алынған ғылыми нәтижелер оқу процесіне енгізіліп, түлектерді даярлау сапасын арттыруға ықпал етеді.

Білім беру бағдарламасы бойынша түлектің негізгі құзыреттерін қалыптастыру және оқу нәтижелеріне жету мақсатында профессор-оқытушылар құрамы дәстүрлі және инновациялық оқыту технологияларын қолданады.

Дәстүрлі технологиялар мен әдістерге мыналар жатады: рөлдік және іскерлік ойындар, шағын топтарда жұмыс істеу. Инновациялық технологиялар мен әдістерге мыналар жатады: аралас оқыту (blended learning), жобалық технология, нақты жағдайларды талдау (case study), сұранысқа негізделген оқыту, модульдік оқыту, контекстік оқыту, «кері класс» (flipped classroom), проблемалық оқыту, жеке оқыту, алдыңғы қатарлы өзіндік жұмыс, пәнаралық оқыту. Бұл тәсілдер студенттердің кәсіби құзыреттерін қалыптастыруға, білім беру процесін жоғары сапада ұйымдастыруға және түлектердің бәсекеге қабілеттілігін арттыруға мүмкіндік береді.

ББ іске асырудың сыртқы және ішкі ортасын SWOT талдау

S (strength) – күшті жақтары (ықтимал оң ішкі факторлар)	W (weakness) – әлсіз жақтары (әлеуетті теріс ішкі факторлар)
-Анықтау туралы анықтамалық-ақпараттық ресурстардың болуы.	- Университеттің алқалы органдарында білім алушылардың әлсіз өкілдігі.
- ПОҚ мен магистранттардың практикалық даярлығы мен ғылыми-зерттеу жұмыстарының барлық түрлерін жүргізуді қамтамасыз ететін материалдық-техникалық базаның болуы.	- Білім алушылардың академиялық ұтқырлығының болмауы.
- Интеграцияланған пәндердің болуы.	
- Бағдарламаға сараптама жүргізу және соңғы ғылыми жетістіктерді, технологиялар мен әлеуметтік қажеттіліктерді дамытуды ескере отырып, тұрақты жаңарту және өзектендіру үшін тәжірибелі мамандарды тарту.	
О (opportunity) – қолайлы мүмкіндіктер (ықтимал оң сыртқы факторлар)	Т (threat) – қауіптер (ықтимал жағымсыз сыртқы факторлар)
-Кәсіптік бағдарлау іс-шараларын, оқу-әдістемелік кездесулер мен семинарларды ұйымдастыру және өткізу шеңберінде білім беру мекемелерімен тығыз ынтымақтастық.	- Қазақстанның басқа жоғары оқу орындарында ұқсас ББ өсуіне байланысты бәсекелестікті күшейту.
-Шетелдік оқу орындарымен және білім беру ұйымдарымен байланысты дамыту және нығайту үшін шетелдік жоғары оқу	- Демографиялық өзгерістер- ББ сұранысының төмендеуі

орындарының оқытушы-практиктері мен жетекші ғалымдарын тарту

4. Білім беру бағдарламасын іске асырудағы негізгі тәуекелдер және тәуекелдерді азайту шаралары

Осы бөлім білім беру бағдарламасын іске асырудың негізгі тәуекелдерін, олардың ықтимал салдарын анықтайды және тәуекелдерді азайту жөніндегі басқару тетіктері мен шараларын белгілейді.

Тәуекел атауы	Ықтимал салдары	Басқару тетіктері мен шаралары
Білім алушылар контингентін төмендету	Контингенттің төмендеуі	Кәсіптік бағдар беру жұмысын күшейту. Әлеуетті талапкерлермен кездесулер мен дөңгелек үстелдер өткізу.
Академиялық ұтқырлықтың болмауы	ББ түлектерінің бәсекеге қабілеттілігін төмендету	Жақын өңірлердің жоғары оқу орындарымен академиялық алмасу бағдарламаларын құру. Академиялық ұтқырлық мүмкіндіктері туралы хабардарлықты арттыру. Мәдениетаралық өзара іс-қимылды кеңейту үшін жергілікті іс-шараларды ұйымдастыру.

5. Білім беру бағдарламасын дамыту жоспарының негізгі мақсаттары мен міндеттері және оларды жүзеге асыру жолдары

- 1. Білім сапасының жоғары деңгейін қамтамасыз ету:**
 - Студенттердің заманауи ғылыми және кәсіби талаптарға сәйкес құзыреттерін дамыту.
 - Түлектердің еңбек нарығында **бәсекеге қабілеттілігін арттыру.**
- 2. Білім беру процесін заманауи сын-қатерлерге бейімдеу:**
 - Білім беру процесіне инновациялық тәсілдер мен технологияларды енгізу.
 - Экологиялық және ғылыми мәдениетті қалыптастыруға ықпал ету.
- 3. Оқытудың практикалық бағытын нығайту:**
 - Ғылыми-зерттеу және жобалық жұмыстарды орындау үшін жағдай жасау.
 - Жұмыс берушілер, ғылыми ұйымдар және кәсіби қауымдастықтармен байланыстарды дамыту.
- 4. Мұғалімдердің кәсіби дамуын қолдау:**
 - Профессор-оқытушылар құрамының біліктілігін жетілдіру.
 - Оқытуда жаңа әдістер мен тәсілдерді енгізу.

6. 2029 жылға қарай ББ дамыту жоспарын іске асырудан күтілетін нәтижелер

Білім беру бағдарламасын дамыту жоспарын жүзеге асырудан күтілетін нәтижелер білім сапасын арттыруға, студенттердің қызығушылығын

күшейтуге және түлектердің заманауи ғылым мен қоғам талаптарына дайын болуына байланысты. Бұл нәтижелер білім беру процесінің, кәсіби даярлықтың және студенттердің жеке тұлға ретінде дамуының деңгейінде өзгерістерді қамтиды.

7. 2025–2029 жылдарға арналған 6B01550 «Биология» білім беру бағдарламасын дамыту жоспары

Бұл бөлімде 2029 жылға дейінгі білім беру бағдарламасын дамыту жоспары берілген. Мұнда білім беру бағдарламасын жүзеге асыру тиімділігі мен нәтижелілігін бағалау критерийлері университеттің 2025–2029 жылдарға арналған даму бағдарламасының ағымдағы стратегиялық мақсаттарына сәйкес анықталған.

ББ-ны жүзеге асыру тиімділігі мен нәтижелілігін бағалау критерийлері	Нысаналы индикаторлар	Өлшем бірлігі	2025	2026	2027	2028	2029
Стратегиялық бағыт 1. Академиялық шеберлік							
1. Білім беру қызметтерінің сапасын арттыру	ББ бойынша ЖАОК әзірлеу	ед.					
	ЖАОК-ты, оның ішінде Courser платформасын ББ оқу процесінде пайдалану	%	7	8	9	10	11
	Білім беру бағдарламасының «Педагог» кәсіби стандартына сәйкестігі		+	+	+	+	+
	Салалық қауымдастықтар мен кәсіпорындардың және басқа да сыртқы стейкхолдерлердің ББ әзірлеу процесіне қатысуы		+	+	+	+	+
	Мамандарды даярлау сапасын бағалауға қатысатын жұмыс берушілердің саны	чел.	3	3	3	3	3
	ББ-ның халықаралық аккредиттеу рәсімінен кемінде 5 жыл мерзімге өту			+			
	ББ-ның аккредиттеуден кейінгі мониторингін табысты жүргізу					+	
	ББ-ның халықаралық және ұлттық пәндік рейтингтердің ТОП-3 қатарына енуі		+	+	+	+	+
	ББ-дағы дәрежелілік	%	60	60	60	60	90
	ОПҚ ПОҚ жалпы санынан оқытушы-практиктердің үлесі	%	14	14	14	14	14
	ББ ПОҚ жалпы санынан оқытылатын пәндер бейіні бойынша соңғы үш жылда біліктілігін арттырудан және/немесе шетелдік тағылымдамадан өткен ПОҚ үлесі	%	44	46	48	50	52
	Халықаралық сертификатпен расталған ағылшын тілін меңгерген ПОҚ саны	чел.	-	-	-	-	-
ПОҚ жалпы санынан ағылшын тілінде оқытатын ПОҚ үлесі	%	-	-	-	-	-	

ББ-ны жүзеге асыру тиімділігі мен нәтижелілігін бағалау критерийлері	Нысаналы индикаторлар	Өлшем бірлігі	2025	2026	2027	2028	2029
2. Жоғары білімнің қолжетімділігін қамтамасыз ету	«Алтын белгі» белгілері бар ББ студенттерінің, сондай-ақ ББ-ға түскендердің жалпы санынан соңғы үш жылдағы халықаралық олимпиадалар мен ғылыми жобалар конкурстарының жеңімпаздарының үлесі	%	3				
	БББ білім алушылардың жалпы санынан ағымдағы оқу жылының президенттік, республикалық олимпиадалары мен ғылыми жобалар конкурстарының (бірінші, екінші және үшінші дәрежелі дипломдармен марапатталған) жеңімпаздарының үлесі	%	3				
	ББ бойынша академиялық кезеңдегі бағалардың жалпы санына қатысты «А», «А-» және «F» бағаларының пайызы	%	20	20	20	20	20
	ББ түлектерінің ППБ шекті балынан өтуі	%					90
	ЖОО бітіргеннен кейінгі бірінші жылы жұмысқа орналастырылған түлектердің үлесі, ББ түлектерінің жалпы санынан	%					90
	Жұмыс берушілердің ББ түлектерін даярлауға қанағаттану деңгейі	%					95
	Стратегиялық бағыт 2. Зерттеулер мен инновациялар саласындағы көшбасшылық						
1. Университет ғылымының дамуы	ББ ПОҚ жалпы санынан ғылыми-зерттеу жұмысымен айналысатын ОПК үлесі	%	36	36,5	37	37,5	38
	ОПК жалпы санынан ғылыми-зерттеу жұмысымен айналысатын жас ОПК үлесі	%	7	8	9	10	11
	Web of Science және Scopus халықаралық ғылыми өлшемді дерекқорларына кіретін халықаралық индекстелетін журналдардағы ғылыми жарияланымдар саны / Халықаралық патенттер	ед.	1	2	3	4	5
	ҚР ҒТҚН ұсынған басылымдарда ББ ОПК жарияланымдарының саны / монографиялар	ед.	1	2	3	4	5
	ББ (гранттық, шаруашылық шарттық, халықаралық) іске асырылатын ғылыми зерттеулердің / жобалардың саны	ед.	1	1	2	2	3
	Қазақ тілінде әзірленген оқу-әдістемелік құралдардың саны	ед.	-	-	1	1	1
	ББ ерекшелігі бойынша ОПК әзірлеген оқу-әдістемелік басылымдардың саны	ед.	-	-	1	1	1
	ББ студенттердің жалпы санынан гранттық, бағдарламалық-нысаналы және шаруашылық	%	-	-	3	4	5

ББ-ны жүзеге асыру тиімділігі мен нәтижелілігін бағалау критерийлері	Нысаналы индикаторлар	Өлшем бірлігі	2025	2026	2027	2028	2029
	шарттық зерттеулерге қатысу арқылы ғылыми жобаларды орындауға тартылған ББ студенттерінің үлесі						
2. Ғылыми нәтижелерді коммерцияландыру	Білім алушылар мен ББ ОПҚ іске асырған стартап жобалардың саны	ед.	0	0	1	1	2
	ҒҒТҚ және қолданбалы ғылыми зерттеулердің коммерцияланатын жобаларын жеке қоса қаржыландыру көлемі (ЖАО, бизнес өкілдері)	тенге	0	500 000	500 000	550 000	550 000
3-стратегиялық бағыт. Университеттің үшінші миссиясы							
1. 1. Барлығына арналған білім	Білім алушылар мен оқытушылардың экожүйеге қанағаттану деңгейі	%	90	91	92	93	94
2. Студенттердің үйлесімді дамуы.	ББ білім алушылардың жалпы санынан студенттік өзін-өзі басқаруға қатысатын білім алушылардың үлесі	%	2	4	5	6	7
	Білім алушылардың жалпы санынан зияткерлік даму және креативтілік (Жайдарман, арт, музыка, дебаттар және т. б.) жөніндегі ұйымдардың қызметіне тартылған білім алушылардың үлесі	%	5	7	10	12	15
	ББ білім алушылардың жалпы санынан қоғамдық маңызы бар қызметке (волонтерлік, қайырымдылық, экологиялық жобалар, киелі география және т. б.) тартылған білім алушылардың үлесі	%	10	12	15	17	19
	ББ білім алушылардың жалпы санынан бұқаралық спортқа және салауатты өмір салтына тартылған білім алушылардың үлесі	%	13	15	17	20	23
4-стратегиялық бағыт. Университеттің тұрақты дамуы							
1. Контингент 1. Контингент	Мемлекеттік білім беру тапсырысы негізінде білім алушылардың саны	чел.	43	43	43	43	43
	Ақылы негізде білім алушылар саны	чел.	27	27	27	27	27
	Бірінші курсқа қабылданған білім алушылардың саны барлығы	чел.	25	25	25	25	25
	ББ-ға талапкерлерді қабылдаудың индикативті жоспарын орындау	%	100	100	100	100	100
	Контингенттің ББ-да сақталуы	%	93	94	95	96	97
	Мемлекеттік білім беру тапсырысы негізінде білім алушылардың саны	%	90	90	90	90	90
2. Интернационалдандыру	Академиялық оралымдылық бағдарламасы бойынша шетелге ББ білім алушылардың жалпы санынан кемінде триместр, семестр, оқу жылы мерзіміне кеткен білім алушылардың үлесі	%	0	0,2	0,3	0,3	0,3

ББ-ны жүзеге асыру тиімділігі мен нәтижелілігін бағалау критерийлері	Нысаналы индикаторлар	Өлшем бірлігі	2025	2026	2027	2028	2029
	Академиялық ұтқырлық бағдарламасы бойынша шетелден кемінде триместр, семестр, оқу жылы мерзіміне келген білім алушылардың үлесі	%	0	0,2	0,3	0,4	0,5
	ББ білім алушылардың жалпы санынан шетелдік білім алушылардың үлесі	%	3	3	3	3	3
	Шақырылған шетелдік оқытушылар саны	чел.	1	1	1	1	1
	Академиялық оралымдылық бағдарламаларына енгізілген ОПҚ саны, оның ішінде ҚР жоғары оқу орындары, шетелдік жоғары оқу орындары	чел.	-	-	1	1	2
3. Қаржылық даму	Оқу-әдістемелік материалдармен, оқу әдебиеттерімен қамтамасыз ету	%	100	100	100	100	100
	Бағдарламалық жасақтаманы сатып алу	Ед./тенге	-	-	-	-	-
	Зертханалық жабдықты сатып алу	Ед./тенге	5	5	6	7	8
	Кітапхана қорын толықтыру	Ед./тенге	20	21	22	23	24
	Жиһаз сатып алу	Ед./тенге	5	5	6	6	7

ББ басшысы

(қолы)

Тулиндинова Г.К.

(аты-жөні, тегі)

Келісілді:

ЖМ декан

(қолы)

Габдуллин Е.С.

(аты-жөні, тегі)